

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih vozov“. Na naročila brez dopolnane naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
: nahaja v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadst. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Promet s tujci in domačini.

Deželna zveza za promet s tujci v Trstu in po Istri se je obrnila do nekaterih korporacij, društev in zavodov z vprašanjem, če so pripravljeni udeležiti se konference, ki bi jej bil namen, proučiti najboljša sredstva, da bi prišlo do najtesnejših vezi med prometom s tujci in ekonomskim življenjem dežel.

Glavni namen bi bil ta: pripraviti domačine do tega, da se lotijo obrti hotelske, gostilničarske ter drugih s temi v zvezi stoječih in potem: da se domači produkti kar največ razpečajo po hotelih, restavracijah, gostilnah.

Vabilu na konferenco so se odzvali: trgovsko-obrtna zbornica v Trstu, Kmetijsko društvo v Trstu, Zavod za pospeševanje male obrti v Trstu in v Istri, Deželni gospodarski svet v Poreču, Agrarni zavod, Poskuševališče za Istru v Poreču itd.

Konferenca se bo vršila v kratkem času.

Pač vidijo, kako raste promet s tujci v Trstu, v Istri, v Opatiji, Lovranu, Portorose, Pulju, vidijo pa tudi, kako gre iz tega velikega prometa skupiček največ v tuje, pred vsem nemške župe. Lastniki in najemniki hotelov in sploh boljših lokalov, hiš za tuje, prihajajo v letovišča od vseh vetrov sveta služiti si krih domačin pa je lahko za »fakina«.

V tem pogledu je dosti dela pa trdega za zvezo za promet tujcev v Trstu in po Istri, kajti tujci so že tako ukoreninjeni da se jih ne da odpraviti, morda bi se dalo doseči to z intenzivnim obiloletnim delom, toda morda pravilno. V take namene treba upitala, podjetnega duha, znanja obrti in vsakega v obrti spadajočega, treba nastopiti in ametnega ravnanja s tujci.

Težkoče na to stran so velike. Gospodje, ki se bodo posvetovali, pa naj upoštevajo tudi to okoliščino, da poleg Lahov so tu tudi Slovani, s katerimi treba skupnega dela na prometnem polju in kar k temu spada. Vsaka enostranost mora biti izključena. Kajti drugače se tuj-

jec še bolj, docela ukorenini ob našem morju.

Treba pa je gotovo poskrbeti, da se razpeča več domačih pridelkov po hotelih in gostilnah ali drugih lokalih kot je bilo to doslej. Tujci privlečejo s seboj tuje, naročajo razno blago pri tujcih. Tuje mlekarne n. pr. delajo izborne kupčije po letoviščin ob Adriji. Tako je glede Trsta in Istre, tako tudi glede kopalšč, ki spadajo k naši deželi.

Mi želimo prizadevanju v pomoč domačinov v Trstu in Istri uspeha — spominjaje se ob enem, koliko treba še storiti za promet s tujci v naši deželi. V Gradežu je še dosti kruha za domačine, ali misliti moramo tudi na svoje kraje. Kje so naše Gore? Krasan je naš gorski svet in privlačen, ali za promet s tujci, kaj je storjenega? — Tu je še polje, katero treba obdelati, kajti drugače pride tujec in država mu bo še pomagala. Trda je za stanovanja turistam. Tako n. pr. v Tolminu, kjer je sedaj toliko volaštva, kmalu kotička v nobeni hiši ne bo več praznega. Podjetni možje bi mogli s potrebno pomočjo ob sopomoči zveze za promet s tujci, poslancev in države storiti potrebno.

Tudi za našo deželo bi bila potrebna enketa po tržaško-istrskem vzorcu.

Novi davki.

V seji poslanske zbornice 14. t. m. je podal finančni minister šest zakonskih predlogov glede reforme davkov, naznanjenih že v ekspoziciji:

1. spremembe nekaterih določil glede davka na žganje;
2. sprememba glede davka na pivo;
3. nova uredba odstopkov iz državnih sredstev deželnim fondom in znižanje odmere realnih davkov;
4. pristojbine za brezplačni premoženjski prenos;
5. davek na šumeče vino;
6. davek na avtomobile.

V najožjem stiku se nahajajo tri predloge glede zvišanja davka na žganje, zvišanja davka na pivo ter glede nove uredbe odstopkov deželnim fondom ter znižanje odmere realnih davkov.

Prvi dve predlogi sta določeni, poskrbeti v prvi vrsti za saniranje deželnih finančnih potrebne višje dohodke. Zadnja predloga pa nakazuje razdelitev večjega dela teh višjih dohodkov deželam ter urejuje pogoje za izplačilo.

Na davku na žganje 90 v za liter čistega alkohola so participirale dežele z 20 v. Na zvišanem davku 1 K 40 v bodo mogle participirati do 60 v, pri povišku 50 v naraste delež dežel do 40 v.

Da pa država ne bo prikrajšana v dosedanjih dohodkih, se rezervira državni njen dosedanj, torej kvoti 70 v odgovarjajoči znesek z okroglo 75 milijoni kron. Od čistega iznosa, to svoto v bodoče pressegajočega, ki odgovarja ostalim 70 v povišanega davka na 1 K 40 v, dobijo dežele šest sedmink, država jedno sedminko, dokler ne bo odgovarjal delež dežel po prenehanem konsumnem nazadovanju kvoti 60 v.

Davek na pivo se zviša od 34 v na 80 v od hektoliterske stopnje ekstrakta. Povišek odgovarja nekako 5 K za hl piva, pri čemur pa odpade deželna naklada, ki je dosegla v nekaterih deželah višek 4 K za hl. Povišek na 80 v stoji v zvezi z večkratnim poviškom deželnih naklad na pivo do 4 K, ker odstopki morajo biti tako visoki, da krijejo odpadke deželnih naklad na pivo. Ker pa se mora odstopiti delež le po konsumu, mora imeti skupna višina odstopkov za temelj deželno naklado 4 K za hl, katero so dežele ali že uvedle ali jo lahko uvedejo.

Tej podlagi odgovarjajo po računih 42% zvišane državnega davka na pivo. Določeni se torej odstopki deželam z 42% doneska davka na pivo.

V celoti torej se odstopi deželam po proračunu najprej 21.5 milijonov K iz osebnodohodninskega davka, okoli 49 milijonov K iz davka na žganje in okoli 56

milijonov K iz davka na pivo; skupaj torej okoli 126 milijonov K.

Od tega zneska predstavlja 28 milijonov K davka na žganje nove odstopke, dočim se ravna odstopki davka na pivo po visokosti deželne naklade deloma kot nadomestilo te naklade, deloma kot novi davek. Po prenehanem konsumnem nazadovanju se more računati, da se odstopi deželam iz davka na žganje 64 milijonov K in iz davka na pivo okoli 70 milijonov K.

Državni zaklad dobi več na dohodkih okoli 8 milijonov K iz davka na žganje in 5 1/2 milijona K iz davka na pivo. (Konec prih.)

Kako je kupoval goriški magistrat hiše in zemljišča?

Tekom let se je večkrat čulo, da je kupil magistrat kako hišo ali kako zemljišče.

Nakupil je hišo Bonnetovo, kjer so imeli biti nastanjeni ognjegasci, da bi se prostor ognješke šrambe porabil za šolsko poslopje ob Edlingovem prehodu. Ali kupili so hišo ter napravili le gledališče uslugo. Ko se je, ž njo intabulirala servitutna pravica za prehod v korist gledališču, so hišo prodali in občina je trpela zgubo razlike med najemninami, katere je inkasirala, in obrestmi za dolg, ki jih je plačevala, dokler je bila ona hiša njena last.

Kupili so bili hišo Stabile, da bi utaknili v njo občinske urade. Rekli so takrat, da so napravili imenitno kupčijo in na sredi Travnika bo vihrala mestna zastava, poljubljana od solca. Ali storili niso nič tega in mestna bandera ne vihra sredi Travnika. Pač pa so povišali najemnikom najemnine; občina vleče 3/2 obresti od denarja za hišo danega, meščani pa morajo plačevati najmanj 5% za najeti dolg.

Kupili so hišo Chiurlo. Rekli so, da spravijo v njo vse mestne šole. Ali ko so

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

»In vesel«, je dostavil Foma.
»In vesel«, je prihrdil Smolin. Potem sta pomolčala, ogledujeta drug drugega. »Ali prideš k meni?« je vprašal rudečelasec.

»Pridem ...«
»Le pridi ... Pri meni je lepo.«
Foma na to ni rekel ničesar. Tedaj ga je vprašal Smolin:

»Ali imaš mnogo tovarišev?«
»Nobenega nimam ...«

»Tudi jaz pred šolo nisem imel nobenega ... le svoje bratrance. Sedaj boš imel naenkrat dva tovariša.«

»Da«, je dejal Foma.

»Ali se veseliš?«
»Veselim se ...«

»Če ima človek mnogo tovarišev, je veselo ... Tudi učiti se je lažje, našepetavajo mu ...«

»Se-li ti dobro učiš?«
»Dobro. Jaz napravim vse dobro«, je dejal Smolin mirno.

Zvonček je zažvenkljal tako hitro, kakor bi se bil prestrašil in bi stekel kam proč ...

Ko je sedel v šoli, se je čutil Foma svobodnejšega in začel je primerjati svoj tovariša z drugimi dečki. Videl je kmalu, da sta najboljša v razredu in da silita prav tako

ostro v oči, kakor številki 5 in 7, ki še niste bili izbrisani s črne deske. In Foma se je začel radovati, da sta njegova tovariša boljša od vseh ostalih dečkov.

Iz šole so šli vsi trije skupaj, toda Jezov je kmalu zavil v neko ozko počezno ulico; Smolin pa je spremil Fomo do doma in poslavljaje se, mu je rekel:

»Vidiš, še pot nama je skupna.«

Doma so Fomo slovesno sprejeli: oče je podaril dečku težko srebrno žlico z umetnim monogramom, teta pa zavratnico, ki jo je bila šama vžela. Čakali so nanj z obedom, pripravili njegove najljubše jedi in, kakor hitro se je bil slekel, so ga posadili za mizo in začeli izpraševati:

»No, kaj, ali ti je ugajalo v šoli?« je vprašal Ignat, z ljubeznijo zroč na rudeče, oživiljeno lice sina.

»Da, prav lepo je tam!« je odgovoril Foma.

»Mili moj!« je ganjeno vzdihnila teta. »Le glej, da se ne udaš tovarišem. Ako ti kaj storé, te hitro pojdi k učitelju in mu povej ...«

»No, ali jo vidiš!« se je našmehnil Ignat. »Tega ne delaj nikoli. Glej, da sam opraviš z vsakim, ki ti stori krivico; kaznuj jih s svojo roko, a ne s tujo ... Ali so vrli dečki med njimi?«

»Dva že ...« je dejal Foma, smehljuje se in spominjaje se Jezova. »Eden je tako drzen ...«

»Čegav je?«

»Stražnikov sin.«

»Mim ... drzen je, praviš?«

»Pa še kako!«

»No ... in drugi?«

»Tisti ima pa čisto rudeče lase ... Smolin mu je ime.«

»Ah! Gotovo je sin Mitrija Ivaniča. Le drži se ga, to

je dobra družba ... Mitrij je umen človek ... Dobro za sina, če se je vrgel po njem. A oni drugi ... Veš kaj, Foma, povabi ju za nedeljo k sebi. Jaz bom kupil slaščice, da ju lahko pogostiš. Potem bomo videli, kakšna da sta ...«

»Smolin me je za nedeljo povabil na svoj dom«, je povedal Foma in vprašujoč pogledal očeta.

»No, pa pojdi! Nič ne dé, le pojdi. Oglej si, kakšni ljudje so po svetu ... Sam, brez družbe, ne moreš živeti. Midva s tvojim kučkom sva prijatelja že nad dvajset let in mnogo sem se naučil od njega. Tako glej tudi ti, da se boš družil s tistimi, ki so boljši in pametnejši od tebe ... Če se drgneš ob dobrega človeka, kakor kopejka ob srebro, boš lahko sam veljal za dvajsetico ...«

In zasmejal se je svoji primeri, je Ignat resno dostavil:

»Jaz se le ... m. Trudi se, da ne bodeš ponarejen, ampak pristen in hnej, četudi le malo razuma, pa vsaj svojo lastno pamt ... So vam-li dali mnogo nalog?«

»Mnogo!« je vzdehnil deček in kakor odmev je odkliknila tetka s težkim vzdihom njegovemu vzdihu.

»No, le uči se. Ne bodi slabši v učenju, nego so drugi. Naj ti nekaj povem: v šoli, in če bi imela petindvajset razredov, te ne nauče ničesar drugega, kakor pisati, čitati in računati. Tudi raznih neumnosti se še lahko naučiš, a Bog ti ne daj! Tepen bodeš, če bode kaj ... Če boš kadil tobak, ti porežem ustnice ...«

»Spominjaj se Boga, Fomuška«, je rekla teta. »Glej, da ne zabiš našega Gospoda ...«

(Dalje prih.)

spilav ino... Meščani pa imajo čast plačevati vsaj 5000 K na leto za dobo 50 let za najeto posojilo ter drugih 2000 K na davščinah in kdo ve še koliko za vzdrževanje.

Kupili so hišo Ritterjevo, rekoč, da v njej bo prostora za vse magistratne urade. To seveda se ni zgodilo. Rekli so, da zvežejo ceste potom nove poti, ali zgodilo se ni zopet nič. Meščani pa plačuj! Staro magistratno poslopje stoji tam in v njem spravljajo neke stare reči za mestni muzej. Prav lahko bi bili pri tej mišerji uradi še tam in ne bilo bi treba dolgov radi Ritterjeve hiše!

Kupili so zemljišče Munihovo, da otvorijo novo cesto. Ali ceste ni bilo; ko je pa neka banka napravila potrebno pot, so je delali težkoče in sitnosti. Sanjajo o tem tudi, da bi postavili na tem zemljišču novo šolo. Kam še? Kdo bo plačeval zopet nove dolgove.

Kupili so zemljišče Maraževo. Del so odstopili za zavod za obrtniške vajence. Proti Korsu Verdi pa hoče napraviti magistrat dva prostora za trgovini menda v konkurenci onim na nasprotni strani. Treba plačevati obresti posojila 90.000 K! Plačali so tudi mešetarijo nekemu občinskemu svetovalcu. Za prodajalne bi bilo treba zopet posojila okoli 20.000 K in zopet plačujemo obresti leta in leta.....

Kamorkoli se pogleda, povsodi zani-kerno gospodarstvo slavnega magistrata goriškega!

Iz učiteljskih krogov.

Tovariši! Ko je pred nekaj leti »Soča« posvetila v temni brlog naših zakletih sovražnikov in odkrivala njihove grehe in hudobije, kak krik in vrišč je nastal v nasprotnem taboru!

»Soča« se je proglasila za brezverski, brezbožen list in grmelo je proti njej s priznic in rotilo se nevedno ljudstvo po spovednicah, naj nikar ne čita tega »umazanega« lista.

Kdor se ni uklonil, niti odveze ni dobil. In še danes velja »Soča« za brezverski list v očeh farških svetohlincev in farizejev.

In vendar kako korektno, kako dostojno piše »Soča« v primeri s »krščansko-katoliškimi« »Primorskim listom«, »Gorico« in »Novim časom«! Zlasti zadnji čas: so ti listi kar tekmovali v napadanju in sramotjenju učiteljskega stanu. Citajte n. pr. pravočni članek »Nov. časa« z dne 10. febr. podlistek v 89. št. »Gorice«, »Prim. lista«, zadnje številke! In kaj menite, da se kdo oglasi proti taki pohujšljivi, umazani pisavi? Kaj menite, da se bodo verniki svarili s priznic in v spovednicah pred zdvijanstvo farških listov? Kaj še! Saj za nje ni greh obrekovanje, opravljanje, pohujševanje itd., ker vse to je v znamenju križa (»Novi čas« ima na čelu lista znamenje križa) dovoljeno.

In kaj menite, da ukrene kaj nadškof proti propalosti in zdvijanosti časopisja, ki izhaja v znamenju križa, ki zastopa krščanska, rimsko-katoliška načela? Jaz sem prepričan, da ne! Zato pa bodi naša dolžnost, odpirati ljudstvu z besedo in peresom oči ter pokazati mu njegove prave škodljivce, ki hočejo na vsak način imeti prepričanje, da ložje prebavljajo in se debelijo ob žiljih nevednega, nerazsodnega ljudstva.

Naš boj ne gre proti duhovskemu stanu, ampak proti njega izrastkom, ki s svojo politiko in svojo gonjo proti nam hočejo uničiti učitelstvo in šolo.

Naša dolžnost bodi, da širimo »Sočo« in »Primorje« in naprosimo uredništvo, da nam odpre predale. (Storimo radi. Uredništvo) kjer nam bo mogoče posvetiti, z lučjo resnice in odkriti farizejstvo in hudobijo naših poljičkajočih posvečenecov, ki skrivajo svoj strup, maščevalnost in hudobijo za znamenje križa.

Torej tovariši, še enkrat, na delo, da vničimo škodljivi vpliv vseh naših strupenih sovražnikov!

Klub slovenskih farmacevtov v Pragi

si je mahoma pridobil splošne simpatije med slovanskim dijaštvom, dejstvo, ki nam daje dvojno veselje za delovanje. (Posebne stanovske organizacije čeških farmacevtov so nas sprejele z odprtimi rokami, ponudili so nam bratsko roko, obljubili nam pomoč v vseh prašanjih ter nam brezplačno prepustili svoje glasilo »Lékárnické listy«.

Priredili smo doslej eno predavanje s čajevim večerom, ki se je ob obilni udeležbi jako dobro izvršilo. V pondeljek predava tov. Fedor Gradišnik »Iz splošnega življenja rastlin«. Pred božičnimi počitnicami priredimo še izlet v eno tovarno naše stroke.

Po Božiču pa namerava klub pričeti s sestavljanjem farmacevtske statistike na Slovenskem, zbirati narodne in ljudske izraze, vraže, pripovedke itd. tiče se farmacije, proučevati farmacevtsko vprašanje na Slovenskem z narodno-gospodarskega stališča, sestavljati slovenske strokovno-znanstvene terminologije vseh drog, preparatov, utenzilij itd.

Je to velika in važna naloga našega kluba, a mi se ne strašimo dela, saj vemo, da koristimo z njim svojemu stanu in narodu.

Toda sami ne bomo mogli zmagovati ogromnega dela, pomagati nam bodo morali tudi gospodje tovariši v domovini. Vsak nasvet, vsaka dobra ideja se bo z največjo hvaležnostjo sprejela.

Ponavljamo pa zopet, da naj se nas spomnijo gg. lekarnarji in asistenti, ki se naši prošnji do sedaj še niso odzvali, s kako podporo, kajti samo z lastnimi prispevki, nam ne bo mogoče doseči cilja, ki smo si ga stavili.

Poleg zadnjega izkaza (100 kron) so nam poslali podporo še sledeči gospodje: Mr. Ph. Andr. Bohinec, lekarnar, Ljubljana 10 kron, Mr. Ph. Hugo Roblek, lekarnar, Bled 4 krone, Dr. R. Karba, Kamnik, 2 kroni. Najsrčnejša hvala! Upamo, da se v kratkim oglasijo še ostali gospodje!

Dr. Josip Vošnjak.

(Dalje.)

Malo nade je bilo, da bo mogel delovati, kakor mu je želelo srce. Notar Ratej mu je rekel, da v celem okraju ni niti enega narodno-mislečega človeka.

Ali ni se uklonil dr. Vošnjak, marveč ogret z ognjem navdušenja se je vendar lotil dela, trdega dela. Kmetstvo ljudstvo je bilo nevedno in nezavedno. Treba je bilo buditi. In nastopil je kot

buditelj naroda.

Poslušajmo, kaj pravi v svojih »Spominih« na strani 115:

»Torej začnimo!« si mislim. Pa kje? Da se med mestnim prebivalstvom ne bo dalo kmalu kaj storiti, sem precej izprevidel. Spoznal sem pa tudi, da ne mestno, ampak kmetstvo prebivalstvo reprezentuje maso naroda in da iz kmetkega stanu se regenerira prebivalstvo v mestih in trgih. Temelj in opora vsakega naroda je kmetstvo ljudstvo. Tu je treba pričeti, njemu vdehniti narodno zavest in narodni ponos. Treba je hoditi med prosti narod, poučevati ga, zbujati iz stoletnega spanja, dokazovati mu, da ima tudi on pravice v javnem življenju itd. itd.

A tu se mi je godilo, kakor onim ruskim navdušenim mladeničem, ki so v šestdesetih letih zahajati začeli med mužike, da bi jih navduševali za ideale, za katere so oni goreli. To ljudstvo jih ni razumelo, ker oznanjevalci novih idej niso poznali kmetke duše in kmetkega mišljenja.

Tudi jaz ga nisem poznal. Vso svojo mladost sem preživel v trgih in mestih in se nisem niti najmanj brigal za kmetstvo ljudstvo. Vzgojen sem bil pravzaprav v tem mislu, da je kmetstvo ljudstvo le za to na svetu, da preživi vse druge stanove. Otresti sem se torej moral svojih predsodkov in šele samemu sebi priznati, da so kmetje ravnopravni in ne kak nižji sloj človeške družbe.

Pa to še ni bilo dovolj. Nastalo je drugo, ne manj imenitno vprašanje, kako si pridobiti zaupanje prostega naroda, kateri

je bil in je nekako še zdaj nezaupen proti gospodi in vrhutega težko pristopen novim idejam.

V Mariboru pa je dobil odlične rodoljube. Ustanovljena je bila leta 1861. Mariborska Čitalnica. Može dr. Prešg, dr. Sernec, prof. Šuman, dr. Pavlič so združeno s Čitalnico.... Prišel je čas za volilno agitacijo.

Z dr. Štef. Kočevarjem v Celju, plemenitim rodoljubom, sta se dogovorila za dopolnilno volitev v deželni zbor. Kandidiral je dr. Razlag, ali izvoljen je bil Nemeč Resinger. Nemški duh je še plul po slovenskem Štajerju. Malo pa je bilo krdele narodnih bojevnikov. Ali kar jih je bilo, so bili vsi složni in tesno združeni, delujoči brez ozira na lastno korist, vsi drug drugemu podpirajoči, vsak pripravljen svoje mesto odstopiti drugemu bolj sposobnemu. Tu ni bilo nobene zavisti, nobenega skritega rovanja, vezala je vse iskrena medsebojna ljubezen. In srčno je bil pozdravljen, kdor je na novo vstopil v njihov krog. Nikd. se ni pulil za kako prvenstvo, vsak se je smatral za prostega vojaka v narodni borbi.

Narodno maso, kmetstvo ljudstvo vzbujati, da bi se zavedelo svoje narodnosti, to je bil cilj, katerega so si postavili. A kako ga doseči, ko je bila večina »negramotnih« in mnogi še slovenski čitati niso znali! Vendar tisti, ki so imeli molitvenike, in med temi je bilo največ žensk, bi lahko bili čitali tudi druge slovenske knjige in časnike, ko bi jih bili v roke dobili. »Novice« v tej okolici niso imele nobenega naročnika. Spoznali so silno potrebo kakega lokalnega lističa, pa preteklo je še precej let, preden so ustanovili »Slov. Gospodarja« v Mariboru, šele 1867. l. Knjig je pač bilo že nekaj, posebno Slomškovih spisov; Drobtinice so se tuintam nahajale. Mohorjeva družba je pa še malo bila razširjena.

Leta 1862. je umrl škof Slomšek. Leta 1863. je bila ustanovljena »Slov. Matica« v glavnem po zaslugi dr. Vošnjaka. Škof v Mariboru je bil Stepischnigg.

Nemci so ga bili silno veseli, ker je Stepischnigg bil, kakor so se sami izražali, njih »Schoskind«. Šli so zaradi njegovega imenovanja nad Schmerlinga, ki je rad ustregel njihovi želji, solnograški nadškof pa se tudi ni protivil. Torej odslej niso imeli Slovenci samo posvetnih oblasti proti sebi, tudi najvišja duhovna v škofiji jim je bila nasprotna. To se je kmalu pokazalo, ko se je moralo slovensko predavanje v semenišču pri nekaterih predmetih opustiti. Stepischnigg je sicer rad poudarjal, da ni ne nemški, ne slovenski, temveč katoliški škof, pa kot rojenemu Celjancu mu je bila nemščina na prvem mestu.

O »Matici« poroča dr. Vošnjak v »Spominih« med drugim to-le: »Pristopilo nas je 40 ustanovnikov z vplačilom po 50 gld., med temi v celem slovenjebistriškem okraju le notar Ratej in jaz, duhovnik pa nobeden. Še le, ko je »Matica« že bila ustanovljena in sem jaz prevzel poverništvo za ta okraj, sem pridobil od vseh župnikov samo enega, Novaka v Spodnji Polskavi, pač pa tri kaplane: Potočnika in Slomšeka v Slov. Bistrici in Volavšeka v Makolah.

Lovro Potočnik je bil tu tačas in potem še več let za farnega kaplana, ter sva si ves čas ostala dobra prijatelja. Nesimpatičen pa mi je bil Šuc, rimski doktor, jako domišljav mož, ki se je vedel, kakor da bi s samim papežem bil v korespondenci. Od škofa Stepischniga pa mi je res kazal enkrat pismo, v laškem jeziku pisano. Izkušal je tukaj čisto verska društva brez ozira na narodnost ustanovljati, pa ni šlo.

Tu pridemo do znamenitega govora nemškega Slovencem pravičnega poslanca Hermana v štajerskem deželnem zboru. (Dalje prih.)

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico.

»L'Osservatore Triestino« je priobčil

razglas

gledé razpisa dopolnilnih volitev za trgovsko in obrtno zbornico poknežene grofije Goriško-Gradišanske v Gorici.

Na podlagi § 6. volilnega reda trgovske zbornice za Gorico z dne 26. decembra 1901., dež. zak. štev. 43., odpade z 31. decembrom 1911. polovica članov trgovske in obrtne zbornice.

Zategadel je treba obnoviti volitev 12 pravih članov trgovske in obrtne zbornice za 6 letno opravilno dobo.

Gledé oddelitve volilnih upravičencev v volilne kategorije, gledé aktivne in pasivne volilne pravice in nje izvršitve se opozarja na §§ 2., 3., 4., 5., 9. in 10. volilnega reda, ki se ga lahko vpogleda v uradnih prostorih trgovske in obrtne zbornice v Gorici, dalje pri obrtnih oblastih I. instance in pri c. kr. davčnih uradih.

Čas razpoložitve volilnih imenikov v uradu trgovske in obrtne zbornice v Gorici in pri c. kr. davčnih uradih, kakor tudi določitev roka za vlaganje morebitnih ugovorov proti taistim, bo objavila za izvedbo volitev vpostavljena volilna komisija, ki bo dostavila volilem tudi izkaznice z glasovnicami in volilni razpis (§ 8 vol. reda).

Volilna komisija ima naslov »C. kr. volilna komisija za trgovsko in obrtno zbornico v Gorici«, in so na to komisijo naslovljene vloge volilnih upravičencev, če imajo poleg naslova pristavek »V volilnih zadevah trgovske in obrtne zbornice v Gorici«, poštnine proste.

Predsednik volilne komisije je c. kr. namestništveni svetnik in vodja okrajnega glavarstva v Gorici, Anton Rebek.

Volilna komisija uraduje v prostorih trgovske in obrtne zbornice v Gorici.

Trst, dne 9. novembra 1911.

Za c. kr. namestnika:

Lasciac.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Rihemberga, 17. 11. 1911. — Jož mene — kaj bo? Drejcov in Kresir, — dve duševni kapaciteti, sta zaropotala v včerajšem »P. L.« — Pensijonistom a-la Cigoj, Poniž in naprednim — Jožetom in Janezom se kar hlače tresejo osobito, ku zarjove »mezzo telefon Drejcov«. — Nič ni še manjkalo, ko bi se bil še podpisal peklovski »Oberreiter«.

»S. L. S.« je pač s to izjavo vdobila dve izredni kapaciteti in napredna je izgubila svoje vroče voditelje — ha-ha-ha! Kdo bi se ne smejal! Mi želimo »S. L. S.« dober tek, Janezu Velikemu veselje, Pavlici in Štrancarju pa nadaljni vseh — ter »Gobču« mastno kokoš za njegov imendan... Strahopetnež.

Drugi dopis iz Rihemberga: »Prim. lista« jo pa kakšno modro pogruntal! Drejcov in Kresir pišeta, to se pravi, nekdo drugi piše, onadva sta nedolžna. Dotični skriti hudobnež pa piše, da Drejcov in Kresir sta volila kot prepričana moža in poštenjaka, in da tudi še stokrat če bo treba, bosta tako (klerikalno) volila, namreč da bosta volila vneta in vzgledne krščanske može in nikoli ne liberalcev.

Poredni dopisnik »Prim. lista« dobro ve, da pozna vsa občina in okolica, kakšni kristjani in svetniki so n. pr. z vsem namazani očka Pavlica, Marjutin Gobič, spokorjeni Maks Ličen, starobadni Drejče iz Brjij i. dr. In ravno te in take može sta volila Drejcov in Kresir. Vidi se, da sta res delala več kakor za sveto vero, ki ne more pasti, ako pride v take sv. kremplje.... Stranka »eseles« ima res brunne pristaše!

Iz tolminskega okraja.

Podbrdo. — (V obrambo na laži v »Prim. listu«.) Neki dopisnik v »Prim. listu« št. 46. nesramno laže, da podpisano društvo sodeluje pri raznih plesnih venčkah in vinski trgatvi, pri katerih se vedno šoloobvezni otroci do 1—2 popolnoči.

Podpisano društvo ni še priredilo in ne sodelovalo pri nobenem plesnem venku, kakor tudi ne pri vinski trgatvi razun svojih običajnih vesellic, katere so se vedno v najlepšem redu in strogo postavno vršile.

Dopisnik naj dokaže svojo trditve — do tedaj pa nosi pečat zlobnega lažnika.

Za Bralno in pevsko društvo v Podbrdu: odbor.

Družba sv. Cirila in Metoda

Za narodno šolo na Blanči daruje g. Al. Kerševan z Gradišča pri Renčah K 1. Mizar Rijavec nabral pri Fonu 3 K.

Hvala darovalcem! Živeli posnemovalci!
Za družbo sv. C. in M. dal nabiralnik pri Fonu, Solkanska cesta, K 5.60; pri Petelinčku, Naška ulica, K 3.60. Gostilničar Gleščič »pri Petelinčku« je dal 5 kuponov Tolstovrške slatine.

Domače vesti.

Poslanec dr. Gregorin je imel v nedeljo na Cesti pod Sv. Križem v Starčevi gostilni shod volilcev. Shod je bil zaupen. O. poslanec priredi v kratkem v ajdovskem okraju javen shod. Na shodu je poročal poslanec o draginjskem vprašanju ter o delovanju parlamenta v namen olajšanja draginje ter v povzdigo poljedelstva, da se odpomore draginji. Odgovarjal je na razna stavljenja mu vprašanja.

Dunajski listi o slikarju Tratniku. — Poročali smo pred par dnevi, da je slovenski slikar Tratnik, ki biva kratko časa v Gorici, razstavil v dunajskem Hagenbundu. Tratnik se je udeležil kolektivne razstave najimenitnejšega češkega društva »Manesa«. Razstava je bila pred kratkim otvorjena in včeraj došli dunajski listi pišejo prav obširno in laskavo o Tratnikovi »Slepčih«. Kritiki »Neue freie Presse« piše: »Jako interesantna je risba Tratnikova, Švajgrovega učenca »Slepca«, ki spominja v svoji karakteristiki, sorodni skoraj karikaturi, na Goyo.« V »Arbeiter Zeitung« čitamo: »Risba Tratnika je pretresujoča. V njej je Toistega prasila.«

Povdarati je treba, da je Tratnik edini slovenski član »Manesa« in da ga omenja dunajska kritika v eni sapi z najodličnejšimi češkimi umetniki. Čestitamo slovenskemu umetniku nad takimi uspehi, priborjenimi na dunajskih tleh. Želeti je, da njegovo kratko bivanje v Gorici ne ostane brez vpliva na njegovo bodoče umetniško delovanje.

Predsednik višje dežel. sodnije, tajni svetnik gospod Jakopič se je mudil nekaj dni v Gorici na reviziji tukajšnje okrožne sodnije. — Kakor čujemo, je rezultat revizije ta, da gresta dva sodnika v pokoj; eden, ker že služi čez čas, drugi radi nesposobnosti.

Zemljevid Tripolisa smo že drugič razprodali, dasi smo ga naročili prav veliko. Zdaj čakamo tretjo pošiljatev. To na znanje naročnikom z dežele. — Pripominjamo, da stane po pošti K 1'30 in ne K 1'20. Zemljevid je jako točen in lepo izdelan. Knjigarna A. Gabršček.

Zborovanje »Goriškega učiteljskega društva« se bo vršilo dne 7. decembra t. l. v Gorici v telovadni dvorani c. kr. ženskega učiteljskega ob 10. uri predp.

Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. »Mcžgani in živoi ter njih poslovanje«, I. del, predava gosp. profesor F. Seidl. 3. Predlogi.

Radi zanimivega predavanja pričakuje polnoštevilne udeležbe odbor.

Proračun goriške občine za 1912. je od včeraj skozi 14 dni izpostavljen na ogled v oddelku I. a. na magistratu. Proteste je vložiti tekom 14 dni.

Protiv najemniški davščini v Gorici. — Magistratu je došel med drugimi tudi protest 430 meščanov, obrtnikov in lastnikov hiš; protest se izreka ostro protiv najemniški davščini. Namestništvo ho pač upoštevalo splošen odpor protiv najemniški davščini ter ne predloži načrta v sankcijo!

Ostro streljanje na Ajševici. — Topničarji iz Gorice bodo v četrtek dopoldne od 9—11. ure ostro streljali na Ajševici.

Ceste na Krasu. Pišejo nam: Ni treba povdarjati, kako velpomembne so dobre ceste v vsakem oziru. To so spoznali že stari Rimljani, ki so povsod, kjerkoli so se naselili — skrbeli za dobre ceste. Tudi Francozom smo dolžni hvale v tem oziru. — Cesta je vir napredka kakor za mesta in trge, tako in še bolj za vasi, ker te ni-

majo drugih potrebnih občil, s pomočjo katerih bi mogle svoje blago iz- in uvažati. Naprava dobrih cest med posameznimi vasmu naj bi bila prva skrb. — Posebno zapuščen je v tem oziru Kras, kjer bi se dale s primerno malimi troški napraviti jako dobre in trajne poti. Pogledite po njem, in videli boste, koliko vasi je vozovom skoraj nepristopnih! Žalostno, a resnično! Navedem le Brestovico, Temnico, Sela, Mavhinje i. dr. Paziti moraš, kam izstopiš, da si ne zlomiš noge. Tozadevni faktorji spé. Res je, da je v občinah mlačnost, a kaj pa delata cestni in dež. odbor! Spita spanje pravičnega. — Vrhu tega pa se poslednji nekega dne spomni ter sporoči po cestnem odboru, da se ne bodo obč. poti več podpirale: šudrale. Mogoče se našemu dež. poslancu Stepančiču zdijo preveč sposobne za vsak promet! — Za skladovne ceste pa morajo občine — po katerih ne vodijo te ceste — vendar plačevati precejšnje doklade. Gospodarstvo! — Občine, vzdamite se in ukrenite vse potrebno, da dobite saj eno prepotrebno skladovno cesto po svojej občini!

Zapuščena žena z otroci. — Poročali smo, da je izgubil neki Ivan Kain, ki si je služil kruh po sejnih. Izgubil je iz Červinjana. Družino pa ima v Gorici. Pri starem pokopališču imajo voz, s katerim so se vozili na sejne, in tam je uboga žena s 4 otroki. Žena je poštena Slovenka, ki vzgaja slovensko svoje otroke. Kdor bi jej kaj dal ali preskrbel kak zaslužek, bi storil dobro delo. Apelujemo na človekoljubna srca, naj priskočijo reči na pomoč!

O umoru v Gorenjah pri Sežani. — Poročali smo na kratko, da so našli na železniški progi pri Gorenjah truplo železničarja Grželja. Storjen je bil umor. Morilec se imenuje Ivan Čeh, je star 21 let, doma iz Gorenj. Storil je umor iz ljubosumnosti. Udaril je Grželja s kamnom po tilniku in ga vlekel na tir, češ, da se bo sedilo, da je ponesrečil. Čeh se je z ranjanim večkrat kregal radi dekleta, katero je ljubil on in pa tudi rajniki. Umor je globoko pretresel vse tamkajšnje prebivalstvo.

Ponarejeni bankovci iz leta 1902. krožijo okoli. Pozor! Slike so bolj blede. Naznanilo serije in številke je napravljeno s prosto roko in rdečilom.

»Via Tripoli« v Gorici. — Iz mesta: »Ker našim brunnim gospodarjem mesta leti po glavah vedno kaj posebnega, je umevno, da jim je tudi sedaj ob vojski Italijanov s Turki šinila v glavo brihtna misel: »dati jedni ulici ime Via Tripoli. Tako se čuje. Mogoče bomo čuli tak predlog že v prihodnji seji goriškega občinskega zastopa. Komentarija ne pišemo.«

Tamburaški zbor »Rokod. bralnega društva« v Tolminu priredi ples v nedeljo, dne 26. t. m. v Podšolarjevi dvorani v Tolminu. Začetek ob 8. uri zv. Vstopnina za gospode 2 K. Svira tamburaški zbor.

Sokolski vestnik.

Prvaški Sokol priredi dne 26. t. m. »Martinov večer« s plesom v korist Sokolskemu domu. Na zdar!

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

10 milijonov za jajca in perutnino. — Hrvatska je dobila v minolem letu lepo svoto 10 milijonov K za izvožena jajca in perutnino. Izvoz perutnine in jajec iz Hrvatske napreduje rapidno leto za letom. — Perutninoreja na Goriškem, zlasti v nižini, zasluži mnogo večjo pozornost kot je je deležna sedaj!

Politični pregled.

Novi ministri. — Finančnim ministrom je imenovan Poljak vit. Zaleski, ker je Meyer odstopil; poljedelski minister je Braf, za Galicijo minister-rojak industrijalec Dlugosz.

V mestnem svetu tržaškem so razpravljali sinoči o proračunu za 1912. Proti sta govorila dr. Puechier, rekoč, da je proračun premalo demokratičen, in dr. Wilfan, ki je zavzel v daljšem govoru stališče Slovencev nasproti proračunu. Slovenci ne zaupajo sedanjim mestni upravi.

Srbski kralj Peter se je mudil te dni v Parizu na obisku predsednika republike; bil je slovesno sprejet in slovesno je bilo slovo. Za pariške siromake je daroval 10.000 frankov. Francija je spominjala kralja na mlada leta. Kralj se je boril kot francoski stotnik v vojni s Francozi. V počeščenju svojih starih sovojevalcev je priredil dejeuner.

V Perziji so nemiri in boji radi prestola. Rusija je posegla tu vmes. Sicer pravi, da se drži rusko-angleške pogodbe, vendar pa je ruska vlada ukazala svojim četam, naj prekoračijo mejo. Bivši perzijski šah bi rad potom Rusov zlezal na prestol.

Narodno jedinstvo Hrvatov in Slovencev. — Vodja slovenske klerikalne stranke dr. Šusteršič je imel pretekle dni v poslanski zbornici govor, v katerem se je s svojega stališča bavil z velevlastnim položajem monarhije. V tem govoru je rekel: »Na jugu od Spielfelda stanujejo kakor znano Slovenci in Hrvatje; moremo reči tudi samo Hrvatje, ker Slovenci in Hrvatje so en narod, ali recimo južni Slovenci.« — »Novi List« dostavlja k temu: Samo Šusteršič vodo tega narodnega jedinstva napeljuje na mlin avstrijskega imperializma nasproti Balkanu.

Vojna med Turčijo in Italijo.

V Egejskem morju.

V Egejskem morju začne Italija najenergičnejšo akcijo, ako se Turčija na noben način tudi sedaj ne uda ter ne prizna aneksije Tripolitanije. Med velevlastni trozmeze tostvarno baje ni nobenega soglasja. Tako se poroča z ene strani, z druge pa, da Italija postopa zvito ter da hoče, na vsak način v kratkem okupirati en otok v Egejskem morju in tako prisiliti Turčijo k miru. Ali Turki pravijo, da če se to zgodi, bo turški odpor še hujši! Torej malo nade na skorajšnji mir.

Iz Carigrada pa zopet poročajo, da tamkajšnji francoski in angleški poslanik že vodita akcijo za mir!

Razne vesti.

Za italijanske žrtve v Tripolisu so nabrali doslej po Italiji 838000 lir. — Italijanski listi so trdili, da bumelijanskih studentov za Tripolisom niso res vzeli Turki; s temi studenci se preskrbljuje Tripolis z vodo. Sedaj pa poročajo, da odpljuje posebna velika ladja iz Italije, napolnjena z vodo v Tripolis, ker primanjkuje pitne vode. — Zadnje dni so bili v Tripolisu hudi nalivi in viharji. Sedaj je zopet lepo. — Poročajo o novih bojih pri Bumeliani; Italijani so bili baje poraženi in so imeli 400 mrtvih, Turki nad 100. Spopadi se ponavljajo na raznih krajih. — Konstatovati treba ponovno, da Italijani kar ne morejo naprej iz Tripolisa ven v deželo. Osvojili so si le 1 km zemlje izven mesta in nič več!

Zadnje vesti.

Poročajo o boju pri Tobruku. Turki so bili odbiti. — Iz aeroplana je vrgel stotnik Piazza 8 bomb med Turke in Arabce v oazi. Bombé so napravile veliko škodo. Baje so italijanske ladje v Rdečem morju bombardirale tuško luko Akabo.

Razne vesti.

Akad.-tehn. društvo »Triglav« v Gradcu bo imelo svoj II. redni občni zbor 25. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih gost. Zum Prinzen Koburg.

Enketa za gospodarsko povzdigo Dalmacije. Češki kapital v Dalmaciji. —

Prizadevanju nekaterih mož se je posrečilo po intenzivnem trudu pridobiti za dalmatinske stvari razne financijerje, velike industrijalce, trgovce in posestnike na Češkem, ki so dobro proučili položaj in vrednost dalmatinske pokrajine za splošno slovansko vprašanje in to z ekonomskega stališča. V Pragi se snuje društvo kapitalistov ter drugih v svrhu, da razvijejo v Dalmaciji veliko industrialno in trgovsko akcijo s pomočjo češkega kapitala. Na današnji dan je sklicana v Prago za razpravljanje o tem vprašanju velika enketa. Udeležni se je tudi poslanec dr. Smodlaka.

Krvavi dogodek na trgovski akademiji v Zagrebu. — Drugi tečaj akademije je imel včeraj carcer. Dijak Milivoj Ščerbak je vprašal prof. Schneiderja, ki je imel inspekcijo, zakaj je on kaznovan. Ko mu je prof. odvrnil, ta tam ni mesto za taka vprašanja, je Ščerbak ustrelil vanj pa ga ni zadel. Na to je ustrelil samega sebe v prsi; kmalu na to je izdihnil.

Okoli 500 ljudi je ubil roparski poglavar Čekirdžali, ki je ropal okoli Smirne tekom 15 let. Te dni je bil v okolici Carigrada pri spopadu z orožniki ustreljen.

Roparski umor v banki. — V Bukareštu je prihitel v neko banko neki gosposko oblečen človek, ko je sluga pometal po uradnih urah. Ustrelil je slugo, njegova žena pa je skočila na cesto skozi okno in klicala na pomoč. Prihiteli so ljudje in atentator je bil ujet. Z britvijo si je prerezal vrat in umrl na poškodbah.

Nesreča v premogokopu. — Iz Newjorku javljajo o nesreči v premogokopu Bolton. Poginilo je vsled eksplozije 18 ljudi.

»Zadnji pozdrav iz zraka.« — Ko so pokopavali v Bornstadtu ponesrečenega aviatika Pieckerja, so videli nad grobiščem aeroplan, ki je na krsto v jami spustil venec z napisom: »Zadnji pozdrav iz zraka.«

Reka šteje prebivalstva 49.569: Lahov 23.283, Madjarov 3619, Slovanov 19.989, Nemcev 2476, drugih 202. — Slovanov je seveda mnogo več!

Iz ljubosumnosti dvojni umor. — Odpuščeni bolniški strežnik Daltin v Trstu je bil ljubosumen na svojo ljubico vdovo Marijo Rimondo. Ta mu je rekla, da gre služiti kot strežnica na parnik. Daltin je mislil, da se ga hoče znebiti. Vzel je kuhinjski nož ter jo zabodel, z likalnikom pa razbil lobanjo. Potem je umoril še njeno 5 letno hčerko. Daltin se je javil sam na policiji. Ta človek je osumljen znanih umorov kočijažev v Trstu.

Celo mesto se preseli. — Iz Kansasa poročajo, da nameravajo mesto Sante Fe prenesti za 10 kilometrov bolj proti jugu. Javna poslopja, kakor magistrat, opera, kinematografično gledališče, šole itd. so že na valarjih in pripravljena za preselitev. Mesto bodo zaradi tega preselili, ker gre železnica 10 kilometrov južno od mesta.

Posebna oporoka. — V Harkavu nedavno umrli zdravnik Sočava je vse svoje premoženje 300.000 rúbljev volil mestnemu svetu z naročilom, da naj ustanovi in vzdržuje zavetišče za tiste posle, ki so več nego 25 let služili pri enem in istem gospodarju.

Udlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Koran v (lastni hiši)

Zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-rojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Kdor hoče kupiti dobro, tržepno in po reči jesensko in zim ko blago naj si ogleda zalogo domače turške

Ivančič & Kurinčič GORICA — Gosposka ulica št. 11 — GORICA (Via Giuseppe Carducci) nasproti Hotela treh Kron.

Velika zaloga različnih okraskov in drobnarije za šivilje in krojače.

Uzorcji se pošiljajo na zahtevo vsakomur proti vrnilni poštnine prosto na dom.

Mali oglasi.

Načinjena pristojbina stane 60 vin. Ako je oglaševalci se računja za vsako besedo 3 vin.
 Najprejpravoje inseriranje za trgovce in obrtnike.
 Kolk je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih se dočeti (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer se ne morejo izkazati. Škoda ni majhna.

Meblovana soba s prostim vvhodom, svitla in zračna, v sredini mesta se odda takoj v najem. — Naslov povz upravnika.

Novo dozidana vila oddaljena 10 minut od Travnika se proda. Natančneje se izve v krčmi pri rdeči hiši.

Nanut & Bregant

avtorizovana stavbena tvrdka
 v Gorici
 ulica Adelaide Ristori šte. 5
 se priporočala p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdelujeta vsakovrsne maerte, proračune in kolovdacije po najnižjih cenah.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
 (V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.
 Račun pošne hranilnice št. v. 837.315.

Na obnem zborn dne 23. aprila 1911. se je določilo:
 Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, 5%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.
 Hranilne vloge se anektirajo od vsakogar.
 Brezplačni hišni hranilniki.
 Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbo po 5%, na varščino ali zastava in na menjice po 6%.
 Glavni delovi se obrestujejo koncem leta 1909. s 6%.
 Stanja 31. dec. 1910: Zadrugnikov 1886 z deložji v znesku 73.642 kron. Hranilne vloge: 1.423.351,26. Posojila: 1.488.919 — Reservni zaklad: 96.847,44. — Vrednost hiš: 372.096,66.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu
 — edini domači zavarovalni zavod. —
 Ustanovljena leta 1884.

Centrala v Zagrebu v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice.
 Podružnica v TRSTU, Via del Lavatolo šte. 1. II. nadstropje. Telefon št. 2594.

Glavna zastopstva: Ljubljana, Novisad, Osijek, Reka in Sarajevo.

Zadruga sprejema pod ugodnimi pogoji zavarovanja sledeče vrste:

I. Na življenje:

1. Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti;
2. zavarovanje dote;
3. zavarovanje življenjske rente.

II. Proti škodi po požaru:

1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih poslopj, tovarn).
2. Zavarovanje prenašenim (pohištva, prodajniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd).
3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd).

III. Zavarovanje steklenih šip.
 Zadruga imetlje vseh oddelkov znaša K 2.319.068-21
 Od tega temeljna glavica 800.000-00
 Dohodek letne premije s pristojbinami 1.221.748-41
 Izplačane odškodnine 4.323.268-44

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.
 Natančnejše informacije daje
 Podružnica „Croatia“ Trst, Via del Lavatolo št. 1, II. nadstr.
 Zastopnik za Gorico in okolico:
PETER GRUDEN & Comp.
 v GORICI.

Ivan Maroni - Gorica

ulica Ariosto Mattioli
 goriška tovarna mosaičnih plošč, izdelanih po beneškem sistemu in iz navadnega cementa.
 Izvršuje raznovrstna olupševalna dela pri stavbah, podisi iz cementa ali iz porastenege kamna. — Elegantne kopalne banje. — Cevi iz cementa v raznih širjavah.
Sprejme se kakoršnokoli delo.

Ivan Kravos

na Koruu št. 11. GORICE na Koruu št. 11
 sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahke ali pa težko vožnje; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine, potovalne potreščine kakor: kovčge, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejema v popravilo različne koleseljne in kočije

**Popravila se izvršujejo točno.
 Cene zmerne.**

Za one, ki trpijo na želodcu!

Vsem onim, ki so si nakopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali a preobtoženjem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih prehranskih ali prevročih jedi ali z nezmernim življenjem kakor: želodčni katar, vrča v želodcu, ohrčine v želodcu, težva prebava in zastajenje, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo, čegar blagodejni vpliv se je preiskusal že več let. In to je

Hubert Ullrich-ovo žel'sčno vino.

To zeliščno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravilnih zelišč in iz vina ter ojači in oživi prebavne organe človeka. Zeliščno vino odstrani nerednosti pri prebavljanju in pospešuje tvoritev zdrave krvi.

S pravčasno porabo se odmaklje želodčno bolezeni že v kalu. Zatorej se ne sme obnavljati pri vporabi. Simptomi, kakor: glavobólj, kolcanje, žganje, napihnjenost, bljuvanje, ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, pojenjajo večkrat po par požirkih tega vina.

Zarhte in njega slabe posledice, kakor kolika, utripanje, srca, slabo spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrah, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranijo z zeliščnim vinom. Zeliščno vino odstrani neprebavljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in čreves s tem, da pospešuje stol.

Suho in blede obličje, pomanjkanje krvi, slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolnega stanja jeter. Oseba, ki nimajo teka, so nervozno oslabljene in ozlovoljene, trpijo na glavobolu, se brez sna, hitro in trpijo. Zeliščno vino daje oslabljenemu življenju novo moč. Zeliščno vino povzdigne tek, pospeši prebavo in hrano, oživlja premembu snovi, po-peši tvoritev krvi, pomiri razdraženo živce in vsstvari novo veselje do življenja. Mnoga priznavanja in zahvale spričujejo to.

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 k v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Čedad, Videm, Palma, Čerwinjan, Ozej, Fiumičel, Gradež, Sežana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Goriško-Gradišanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici zeliščno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ugrske.

Svari se pred ponarejanjem!
 Zahtevajte izrecno
Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Moje zeliščno vino ni nobeno tajno sredstvo; njegove sestavine so: vino malaga 40,0, vinaki strkljaj 100,0, glicerina 100,0, črno vino 200,0, sok jereblike 150,0, črnjajev sok 20,0, aniz, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo

ZAHVALA.

Podpisani se najtopleje zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so prišli od blizu in daleč ter spremili do groba našega nepozabnega očeta, soproga in tasta

Franceta Bavčar

v tako obilnem številu. Posebno se pa še zahvaljujemo preč. duhovščini, gospodu Francu Merljaku za gniljivi govor pred hišo žalosti, brejskim pevcem, domačim, črniškim in ajdovskim Sokolom in osobju delavnice za poklonjeni venec. Nadalje se zahvaljujemo tudi vsem onim, ki so pokojnika obiskali za časa bolezn in vsem onim, ki so nam izrazili svoje sožalje.

V SELU, dne 15. novembra 1911.
 Žalujoči ostali.

Automobilni poštni vozni red

iz Bovca do železniške postaje Sv. Lucija-Tolmin. od železniške postaje Sv. Lucija-Tolmin do Bovca.

Dnevno	Dohod		Čas za odh.		Čas za odh.		Dohod		Čas za odh.		Dnevno
	ur	min.	ur	min.	ur	min.	ur	min.	ur	min.	
VIII. 13	34	1	VIII.	15	19	Bovec	6	40			VIII. 13
VIII. 43	1	VIII.	35	8	Žaga pri Bovcu	7	22	6	17	1	5
IX. 1	1	VIII.	44	16	Srpenica	3	8	6	08	1	6
IX. 19	4	IX.	11	18	Trnovo (odaja pošte)	5	20	5	47	1	5
IX. 29	1	IX.	23	6	Kobarid	6	20	5	23	4	5
		IX.	30	34	Idrako (odaja pošte)	2	6	5	16	1	5
				7	Perše (križpot v Valče odaja pošte)	11,8	34	4	41	1	4
X. 11	8	X.	19	16	Tolmin	2,6	7	4	26	8	4
X. 35	4	X.	39	6	Sv. Lucija *S. (Poštni urad)	5	16	4	06	4	4
X. 45	—	—	—	—	Sv. Lucija *S. (žele. postaja)	2	6	—	—	—	4

Automobilni imu zvezo:

a) Do osebi, vlaka Jesenice-Trst št. 13 odhod železniška postaja Sv. Lucija-Tolmin odhod XI. 11
 Trst-Jesenice št. 16 XI. 55

b) Od osebnega vlaka Jesenice-Trst št. 15 doh. 3 47
 Trst-Jesenice št. 14 3 51

Za zamude in razlike časa podjetje ni odgovorno.
 Automobilno podjetje: Antona Dvečak nasledniki v Tolminu, Leopold Jonko v Bovcu.
 *) Rimske številke značijo predpoldanski čas.

Kupujte pri tvrdki **Kupujte**

Kerševani & Čuk

na Stalnem trgu (Plazza Duomo) v GORICI šte. 9

Ker le ta Vam nudi najbolje in najcenejše šivalne stroje, dvokolesa, puške, samokrese, gramofone in plošče, vsakovrstna kmetijska orodja, slamoreznice, stiskalnice, drozgalnice, orala, brane itd. Posebno priporoča:

Original Victoria šivalne stroje, kateri so pripravi za umetno vezenje in krpanje, ter imajo lahke tek.

Original Victoria šivalni stroji imajo dva pasova za hitri in počasni tek, ter so po rabi 20 let še vedno brezsumni.

Z Original Victoria šivalnim strojem napravite od 2000 3000 ubodov v 1 minuti.

Za Original Victoria šivalne stroje jamčimo 10 let

Tvrška opozarja cenj. kolesarje na svojo zalogo koles Duch, Styria, Dürkopp ter domače izdelke. Vsakdo kdor kupi pri tej tvrdki dvokolo je postrežen solidno in si prihrani najmanj K 30.— ker tvrška ne vračuna provizije zastopnikov. Vsled tega je pri tvrdki Kerševani & Čuk po ceni blago.

Daje tudi na mesečne obroke.
 Ceniki zastoj in poštnine prosto

